

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Факультет: Будівництва, архітектури та дизайну

Спеціальність: Архітектура та містобудування
Рівень вищої освіти: перший (бакалавр)

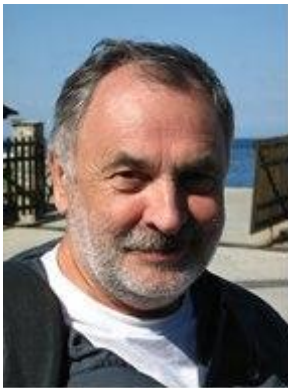
СИЛАБУС навчальної дисципліни

АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ЛАНДШАФТНИХ ОБ'ЄКТІВ (3 кредити/90 годин)

Рік навчання: 2

Семестр: 3

Обов'язкова

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище та ім'я, посада
О.С. Зубричев, к.арх.н. .

Контактна інформація:

Телефон: 0676733747

Електронна пошта: yurikryv@gmail.com

4 навчальний корпус, аудиторія 500

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Офіційним каналом комунікації з викладачем поза заняттями є система дистанційного навчання Moodle: НУ «Запорізька політехніка».

ОПИС КУРСУ

Курс сприяє вихованню загальнокультурного та професійно-інформаційного рівня майбутніх фахівців, навчає їх розглядати та оцінювати події, що відбуваються у сфері архітектури. Висновки та знання, отримані під час навчання, безпосередньо використовуються в учбово-проектних та майбутній професійній діяльності студента.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» формування у студентів-архітекторів, як у майбутніх фахівців, почуття відповідальності процесі діяльності по перетворенню навколишнього середовища; уявлення про нерозривний органічний взаємозв'язок ландшафту і архітектури, розуміння ландшафту, як складної, різноманітної, такою що сама регулюється, структури, що являється базисом, головним ресурсом та живильним середовищем урбаністичних структур.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» є:

- поглибити професійну підготовку засвоєнням принципів, знань методів та засобів діяльності в природному середовищі, визначених природними умовами, особливостями впливу соціальної та містобудівної задач;
- познайомити студента із ландшафтними основами архітектурної творчості;
- розглянути фактори, які впливають на розвиток ландшафтного мистецтва;
- дати студенту знання про головні характеристики та особливості садово-паркового мистецтва;
- ознайомити із елементами композиції формування ландшафтного середовища міста;
- вивчити інноваційні прийоми і методи комплексного формування ландшафтного середовища;
- розглянути загальні положення формування ландшафтного середовища міста;
- стильові засади формування ландшафтних об'єктів;
- надати знання з алгоритму проектного процесу формування ландшафтного середовища;
- навчити студента бачити проблемну ситуацію в архітектурно-міському та ландшафтному середовищі та знаходити шляхи вирішення проблеми через звернення до світового досвіду і через пошук індивідуального підходу.

Загальні компетентності:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні. СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі

проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

Політика курсу:

Викладач пояснює студентам систему організації навчального процесу та правил поведінки студентів на заняттях. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. У разі невідвідування певних тем та несвоєчасного виконання розділів оцінка може знижуватись шляхом віднімання певної кількості балів. Зниження оцінки може бути скомпенсоване шляхом відпрацювання пропущених занять та виконання додаткових завдань. Студент повинен використовувати знання з ландшафтної архітектури при оцінці подій, явищ, особистостей архітектурного процесу. Студент повинен виконувати роботи самостійно, не допускається залучення при виконанні практичних завдань інших здобувачів освіти. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається

зарахованою.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК10. Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.

СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК20. Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК 24 Володіння теоретичними положеннями архітектурної ергономіки як діяльності, орієнтованої на оптимізацію архітектурного (предметного) середовища, як складової екологічної системи "населення - середовище", практичними навичками застосування положень ергономічного підходу до формування комфортного рівня архітектурного середовища

очікувані програмні результати навчання:

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПР18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.

ПР19. Організувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

ПР 21 Здатність аналізувати історичні документи та історико-географічні тексти з різних періодів, інтерпретувати та контекстуалізувати їх правильно в курсовій роботі, письмових звітах та результуючій бакалаврській роботі; визначати етапи і напрями історичного розвитку класичних і сучасних художніх стилів в архітектурно-містобудівному, дизайнерському і садово-парковому мистецтві.

ПР 22 Володіти методами художньо-композиційного, образного мислення в ландшафтному проектуванні та прогнозуванні.

ПР 23 Розробляти комплексні архітектурно-містобудівні проекти нового будівництва і проекти реконструкції та реставрації існуючих об'єктів, використовувати результати творчого спілкування з фахівцями суміжних спеціальностей, в розробці комплексних архітектурно-містобудівних проектів.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити:

Архітектурно-містобудівне проектування малих міст

Теорія архітектурного проектування: Основи містобудування

Архітектурно-містобудівне проектування Архітектурно-містобудівне проектування великих міст

Соціально-економічні основи архітектурного проектування

Постреквізити:

Міждисциплінарний курсовий проект

Дипломування

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1 Характеристики ландшафтної архітектури в просторовій організації міського середовища. Основні визначення (2 год.) Практичні заняття 1 Особливості формування об'єктів ландшафтної архітектури (4 год.)	Лекція, практика	4 год 4 год

2	<p>Тема 2. Вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції. Загальні положення формування ландшафтного середовища.</p> <p>Історичні передумови (4 год.)</p> <p>Практичні заняття 2</p> <p>Природні засоби формування об'єктів ландшафтної архітектури (4 год.)</p>	Лекція, практика	2 год 2 год
3.	<p>Тема 3 Особливості ландшафтної організації лінійних елементів ландшафтної структури міста: міські бульвари та набережні (2 год.)</p> <p>Практичні заняття 3</p> <p>Антропогенні засоби формування об'єктів ландшафтної архітектури (4 год.)</p>	Лекція, практика	2 год. 2 год
4.	<p>Тема 4 Сучасні міські парки як об'єкти рекреації. Розміщення в структурі міста та типологічні особливості (2 год.)</p> <p>Проектування об'єкта ландшафтної архітектури</p> <p>Завдання № 4</p> <p>Передпроектний аналіз території проектування ландшафтного об'єкта (4 год.).</p>	Лекція, практика	2 год 2 год

5.	Тема 5 Ландшафтна організація територій міських центрів та сельбищних територій сучасного міста (2 год.) Завдання № 5 Просторово-планувальне рішення території ландшафтного об'єкта (вулиць, бульварів, набережних) (4 год.)	Лекція, практика	4 год 4 год
6	Тема 6 Особливості формування системи рекреацій замиського рівня (2 год.) Завдання № 6 Проектування генерального плану в М 1: 500 (4 год.).	Лекція, практика	2 год 2 год
7	Тема 7 Сучасні ландшафтні об'єкти на штучній основі (1 год.) Завдання № 7: Детальна розробка планувального і композиційно-просторового рішення ландшафтного об'єкта (вулиць, бульварів, набережних) (6 год.)	Лекція, практика	2 год 2 год
	Разом		36

САМОСТІЙНА РОБОТА

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері дизайну необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та заступання у подальшій роботі.

Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
  - опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
  - розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
  - підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю та дифзаліку

№ тижня	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Аналіз прототипів ландшафтного об'єкта (вулиць, бульварів, набережних).</p> <p>Графічні завдання формату А3. Виконання завдання. Підбір матеріалів – історичних і сучасних аналогів ландшафтних об'єктів (вулиць, бульварів, набережних) схожих до ситуації та характеристики об'єкту, що проектується.</p> <p>Вулиці, бульвари, набережні й площі як об'єкти ландшафтного проектування. Просторово-планувальні параметри, особливості та елементи їх ландшафтної структури.</p> <p>Головні завдання ландшафтної організації вулиць, бульварів, набережних і площ у сучасному місті (функціональні, екологічні, естетичні).</p> <p>Сучасні прийоми ландшафтної організації вулиць, бульварів, набережних та площ. Залежність їх використання від параметрів містобудівної ситуації (категорія вулиць, розташування у структурі міста) та природно-кліматичних умов. Основні принципи підбору рослинного матеріалу для озеленення вулиць, бульварів, набережних, площ (функціональні, екологічні естетичні).</p> <p>Нормативні параметри висадки. Співвідношення природних та антропогенних елементів в їх структурі.</p>	15
2	<p>Самостійна робота № 1 за ЗМ 2: Аналіз діючих норм з організації ландшафтного об'єкта. Написання текстового матеріалу для пояснювальної записки.</p> <p>Виконання завдання. Проаналізувати класифікацію відкритих просторів різних містобудівних рівнів (об'єктів ландшафтної архітектури), їх оздоровче, рекреаційне та естетичне значення.</p>	15

	<p>Особливості постановки і вирішення завдань аналізу та проектування відкритих просторів на різних стадіях і територіальних рівнях.</p> <p>Взаємозв'язок ландшафтного проектування з вирішенням інших містобудівних завдань. Особливості ландшафтних умов існування та розвитку сучасного міста та зміст їхнього аналізу. Основні елементи міського ландшафту і його система відкритих просторів. Типологія міських об'єктів ландшафтного проектування (відкритих і зв'язуючих просторів).</p> <p>Значення природних елементів ландшафту в місті та їх перетворення у процесі містобудівного розвитку.</p> <p>Вплив елементів природного ландшафту на покращення показників санітарно-гігієнічного й естетичного стану міського середовища. Завдання збереження екологічної рівноваги при формуванні міського середовища та основні напрямки їх вирішення засобами ландшафтно-архітектури.</p> <p>Вплив містобудівної ситуації на формування об'єктів ландшафтного проектування міста: функціональні, структурно-планувальні, інженерні та естетичні фактори впливу.</p> <p>Вплив природної основи на формування ландшафтних об'єктів у структурі сучасного міста. Співвідношення природних та антропогенних елементів у структурі міських ландшафтів. Природоохоронний і ресурсний методи його аналізу.</p>	
3	<p>Самостійна робота № 2 за ЗМ 2 Графічне оформлення Генерального плану в М 1 : 500 в комп'ютерній програмі Archicad або інших програмах.</p> <p>Графічна робота формату А1 або А2.</p> <p>Виконання завдання.</p> <p>Характеристика міського бульвару (набережної, вулиці) як об'єкта ландшафтного проектування. Значення бульварів у функціонуванні сучасного міста (соціальний, естетичний, санітарно-гігієнічний та екологічний аспекти).</p> <p>Основні структурно-планувальні та функціональні елементи бульвару (набережної, вулиці). Принципи їх розміщення та головні структуро формуючі фактори. Нормування території.</p> <p>Архітектурно- ландшафтні елементи об'єкта ландшафтного проектування.</p> <p>Планувально-просторова структура бульвару (набережної, вулиці). Його основні елементи та їх характеристики. Прийоми планувальної організації.</p> <p>Засоби формування сучасного ландшафтного об'єкта. Композиційна структура. Художньо-образне вирішення просторів.</p> <p>Елементи інфраструктури й принципи їх розташування.</p>	12

	Інженерні системи бульвару (набережної, вулиці).	
4	Самостійна робота № 1 за ЗМ 3: Написання пояснювальної записки.	12
	Разом	54

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Колесніков О.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / О.В.Колесніков. – К.: Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2017. – 144 с.
2. Вижинський С.Е. Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник / С.Е.Важинський, Т.І.Щербак. – Суми. Сум. ДПУ ім. А.Макаренка, 2016. – 260 с.
3. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демідов В.К. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / В.І.Зацерковний, І.В.Тішаєв, В.К.Демідов. – Київський НУ ім. Т.Швченка, Ніжин, 2017. – 236 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів / під ред. А.Є.Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Шубович С.О. та ін. Основи і методи архітектурного проектування – курс лекцій з дисципліни “Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування”. / С.О. Шубович та ін. - Харків, ХНАМГ, 2009. – 113с.
6. Дрьомова Л.В. “Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування. ” Типологія будівель і споруд – конспект лекцій / Л.В. Дрьомова – Харків, ХНАМГ, 2011. – 70с.
7. Корягін М., Чек В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / М.Корягін, В.Чек. – К.: Алерта. 2019. – 492 с.
8. Білоконь Ю.М., Фомін І.О. Наука і творчість в архітектурі / Ю.М.Білоконь, І.О.Фомін. За ред. І.О.Фоміна. – К.: Логос, 2006 – 208 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль якості освіти студентів з дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» поєднує контрольні заходи й аналітичну роботу. Результати навчання здобувача оцінюються за допомогою контрольних заходів, передбачених освітньою програмою та програмами освітніх компонентів за 100-бальною шкалою або за двобальною шкалою (зараховано-не зараховано). Частка обов'язкових освітніх компонентів, які передбачають підсумкове оцінювання за 100-бальною шкалою має становити не менш 70% від загальної кількості освітніх компонентів.

Дисципліна складається з одного модуля та двох змістових модулів. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування ландшафтних об'єктів» поділяється на 2 змістових модуля, у межах яких розподілені теми. тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модулю, проведення підсумкового оцінювання.

Види контролю: поточний, рубіжний, тематичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: перегляд практичних графічних робіт, контроль при здачі усного заліку. Рубіжний контроль здійснюється за допомогою усного опитування на лекційних та практичних заняттях, оцінка виконання практичних, самостійних завдань. Підсумковий модульний контроль здійснюється за допомогою усного заліку та здачі графічних робіт.

Позитивними оцінками для всіх форм контролю є оцінки від 60 до 100 балів за 100 - бальною шкалою та оцінка «зараховано» за двобальною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового є оцінка нижче 60 балів за 100-бальною шкалою або оцінка «не зараховано» за двобальною шкалою. Отримання оцінки 60 балів та вище або оцінки «зараховано» передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного, проміжного (рубіжного) контролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти							
<i>Приклад для заліку</i>							
Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
15	15	15	15	15	15	10	
T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.							
Підсумковий контроль знань: дифзалік проводиться у формі практичного завдання.							

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.